

A kiállítás anyagából kiragadott példák csak illusztrálni tudják a kiállítás ujszerűségét és fontosságát, de teljes képet csak annak áttanulmányozása után kapunk.

Az élményszerűséget a szovjet dolgozó nép életéről, munkájáról készített fotók biztosítják. A képek bizonyítékkul szolgálnak arra, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja és a szovjet kormány az ipar fejlesztés szerves részeként kezeli a műszaki tájékoztatás fejlesztésének kérdését. A kiállított képek közvetlen kapcsolatot teremtenek a kiállítás látogatói és a szovjet nép, a szovjet műszaki könyvtárügy és a szovjet ipar között.

A Műszaki könyvtárak, Bibliográfia és Dokumentáció a Szovjetunióban c. kiállítást ERDEY GRUZ Tibor akadémikus nyitotta meg, 1962. április 9-én. Az ünnepélyes megnyitáson megjelentek az Országos Műszaki Könyvtár vezetői, a szovjet nagykövetség képviselői, a Magyar Szovjet Baráti Társaság kiküldöttjei és számos budapesti könyvtár vezetője.

BODNÁR Mária

= 0 =

374.6:02

GÖLATOK A KÖNYVTÁROS TANFOLYAM JEGYZETEINEK OLVASÁSA KÖZBEN

A kétéves középfoku könyvtáros-tanfolyam szervezői és előadói rendszeresen jegyzeteket tesznek közzé. Ezek segítik elő a hallgatók jó felkészülését a vizsgákra. A jegyzetek igazi és elsődleges használat azonban akkor fog megmutatkozni, amikor a hallgatók a tanfolyam elvégzése után a könyvtári munka területén fogják gyümölcsöztetni két év folyamán szerzett tudásukat.

A jegyzetek olvasása közben számos gondolat, kérdés merül fel bennem, amíg addig jutok, hogy véleményt tudjak alkotni róluk. Először is, tulajdonképpen miért van szükség arra, hogy könyvtáros-tanfolyamra járjunk, holott mint dolgozók, gyakorlatilag amugyis részt veszünk a munkában, termelésben, és a tudnivalókat gyakorlatilag is elsajátíthatjuk.

Eltelik egy-két perc, de ez is elég arra, hogy magamnak és másoknak egyaránt megnyerő, megnyugtató, pozitív választ adjak. A szocialista állam gazdálkodását a kapitalista államokétól nemcsak az különbözteti meg, hogy a termelőeszközök szocialista tulajdonban vannak, hanem az is, hogy a termelés egész folyamatát egységes, a termelőerők és a szükségletek felmérése után központilag készült terv szabályozza. A szocialista társadalom fejlődése megkívánja a tudományos és szellemi élet és az oktatás területén is az országos méretű terve-

zó munkát. A szocialista könyvtárakkal szemben megnövekedett igények, könyvtárügyünk gyorsütemű fejlődése, egyre újabb feladatokat állítanak könyvtáraink elé. Ez önmagában is megköveteli, hogy a könyvtáros állandóan képezze magát. A könyvtári munka lényegéből folyik, hogy a könyvtárosnak ismernie kell a könyvtára jellegének megfelelő irodalmat. Egymagában a könyvtárba ömlő új művek tömege is készíteti a könyvtárost ezek tanulmányozására, tehát önmaga képzésére. Azonban az önképzés mellett feltétlen szükség van arra, hogy egyes nagyobb könyvtárak által, rendszerint a hálózati központokban rendezett szaktanfolyamokon képezze magát. Mindezekből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a termelésben akkor fogjuk valójában tudásunk színét-javát adni, ha a három tényezőt - a gyakorlati munkát, az önképzést és a részvételt szaktanfolyamokon - közös nevezőre hozzuk, és összegezzük.

Az előző kérdéshez szinte logikusan kapcsolódik a felmerülő második kérdés.

Ez esetben válaszom nem csupán pillanatnyi nézőpontomból, helyzetemből fakad, hanem döntő szerephez jut benne az, hogy úgy válaszolok, mintha már túl lennék az előttem álló vizsgákon, s befejeztem volna már az egész tanfolyamot.

Íme a kérdés: Milyen területeken és milyen mértékben veszem hasznát tanulmányaimnak?

A kérdés megválaszolásához feltétlen szükséges, hogy felsoroljam a két év fő tantárgyait: könyvtártan, könyvismeret, marxizmus, címléírás, katalogizálás, gépirás, nyelv, technológia stb. A felsorolt tantárgyak már önmaguk is beszélnek, s kifejezik, hogy a tanfolyam elvégzése után a termelőmunka számos területén hasznosíthatjuk majd tudásunkat. Természetesen a felsorolt tantárgyak nem egyforma közkezdveltségnek örvendenek a hallgatók körében. Van akihez a katalogizálás áll közelebb, másnak a figyelme inkább a könyvtártanra irányul. Ennek az érdeklődésnek kielégítése az általános tájékozottság után, már a könyvtároson mulik, önképzésétől függ.

Mivel a jegyzet olvasása közben merültek fel gondolataim, úgy érzem, hogy magának a jegyzetnek szükségességéről sem feledkezhetem meg.

Miért van szükség jegyzetekre? Az az érzésem, hogy a tanuló hiába hallgatja rendszeresen az órákat, hiába minden figyelem, hiába jegyzetel, a központilag készült jegyzet nélkül nem megy sokra. A jegyzetelésnél mindenki azt jegyzi meg, ami szerinte fő, döntő dolog, de ez korántsem jelenti azt, hogy in concreto ez a döntő mozzanat. Mindenki saját szemével nézi a problémakört, s a vele kapcsolatosan kialakított elgondolása lehet jó, de rossz is. A központilag készített jegyzetnél ilyen eset nem áll fenn. Az előbb említett nehézség mellett a tanulók előtt: az írás, a természetes beszéd utáni írás nehézsége is fennáll. Hiába fedez fel az előadásban a hallgató lényeges és értékes adatokat, képtelen a beszéd rögzítésére. Sajnos, nem mindenki tud gyorsítani. A nem jegyzetelők számára pedig a jegyzet a legbeváltabb segítségköz. Mindezekből láthatjuk, hogy igen nagy jelentősége van a jegyzeteknek, azonban ha az elméletet gyakorlattal

Kiegészítenék - a technológiai eljárásokat gyakorlatilag is megismer-
nénk - akkor még tovább megmaradna bennünk az eddig tanult anyag, így
azonban rövidebb életű lesz. Kivételes eset, ha az ember saját maga,
az eddig elsajátítottak alapján továbbképzí magát. Az előbb említett
elmélet és gyakorlat párosításán egy-egy üzemlátogatást, laboratóri-
um megtekintését értek.

Ettől az apró, egyéni "elégedetlenségtől" eltekintve azonban
meg kell állapítanunk, hogy ma már tuljuttottunk azon a nem csupán
megrekedt, hanem kátyuba fulladt helyzeten, amelyet VÖRÖSMARTY Mihály
fejezett ki "Gondolatok a könyvtárban" című bölcselő költeményében:

"Országok rongya! könyvtár a neved
De hát hol a könyv, mely célhoz vezet?
Hol a nagyobb rész boldogsága? - Ment-e
A világ a könyvek által elébb? ..."

Nyilvánvaló, hogy ma már VÖRÖSMARTY-ban is, látva, hogy a nép,
a dolgozók körében, milyen könnyűszerrel elérhető közkincs lett a
tisztá irodalom, tudomány és művészet, így nem komor, hanem derűs
gondolatok merültek volna fel a könyvtárban.

A fentebb leírt gondolatok papírra vetése után szeretném megra-
gadni az alkalmat, hogy magam és társaim nevében köszönetet mondjak
a tanfolyam szervezőinek és előadóinak fáradhatatlan, lelkiismeretes
munkájukért.

MÉRŐ Éva

0
0 0